

10 GODINA GRAĐANSKE ALIJANSE

- posvećenost demokratskom i građanskom razvoju crnogorskog društva -

Decembar, 2021.

Uvod

Boris Raonić
Utemeljivač Građanske alijanse

Građanska alijasna osnovana je prije 10 godina sa željom za postizanjem različitih ciljeva okupljenih oko jedne ideje – pružanje podrške građanima – koja je i danas ostala imperativ i okosnica u svim aspektima našeg djelovanja. Zaštita ljudskih i građanskih prava je ono na čemu smo neumorno i uspješno radili u protekloj deceniji.

Zahvaljujući izuzetnoj posvećenosti i radu svih bivših i sadašnjih članova tima, koji su se jednakobrazno nosili sa svim uspjesima, ali i izazovima, Građanska alijansa se razvila u organizaciju kakva je danas, sa respektabilnim mjestom na NVO nebuh.

Cilj ove publikacije da na jednom mjestu objedini i predstavi put kojim se organizacija razvijala, najznačajnije momente i postignuća.

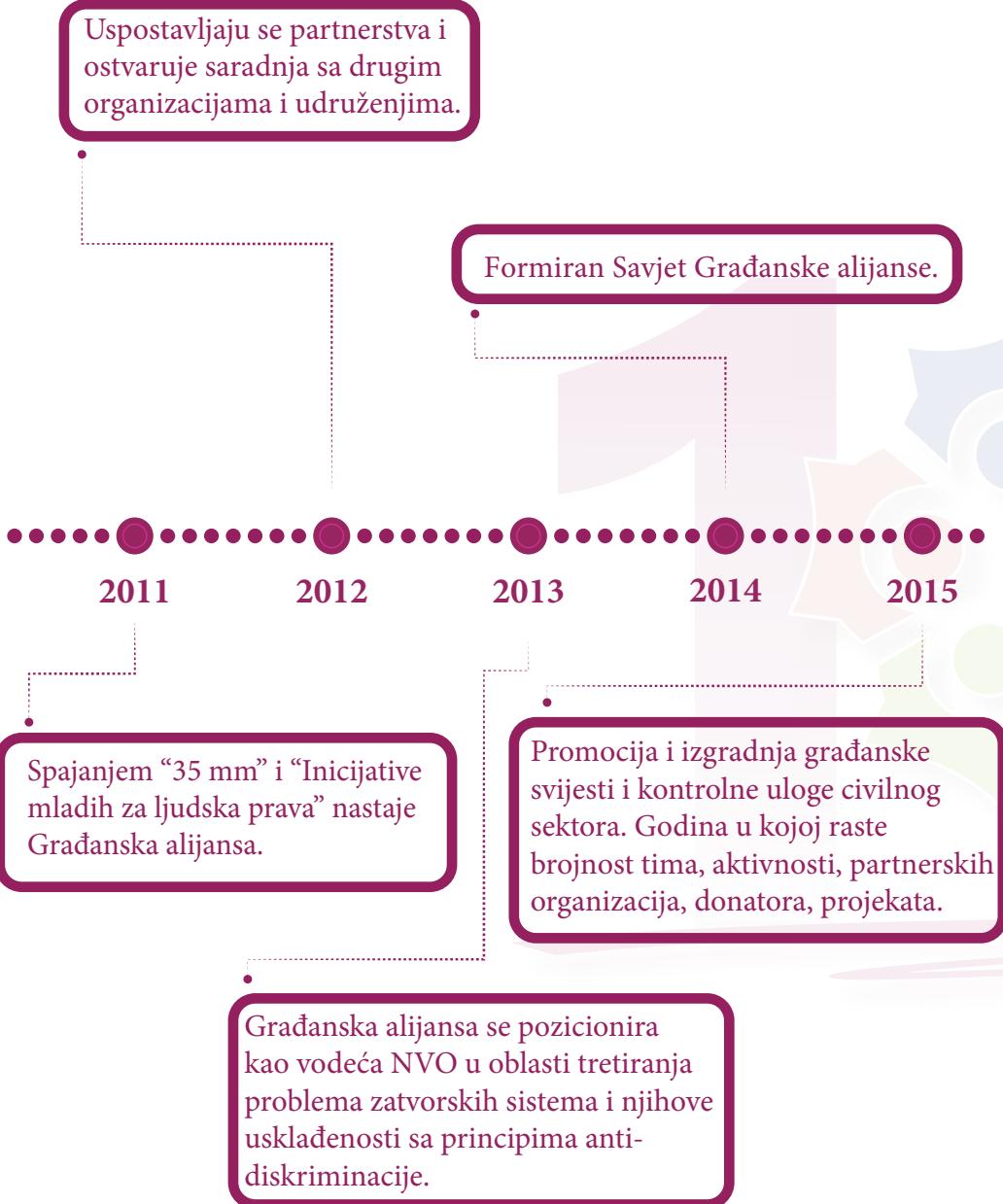
Publikacija takođe predstavlja i napredak koji je napravljen u oblasti zaštite ljudskih prava tokom prethodne decenije, kontrolu rada državnih institucija, jačanje kapaciteta i pružanje podrške građanskim inicijativama, komunikaciju i pružanje pomoći građanima. I pored ostvarenih rezultata, ostali su brojni izazovi sa kojima se naše društvo mora suočiti, a među njima se najviše ističu poglavlja 23 i 24.

Građansko i demokratsko crnogorsko društvo zasnovano na vladavini prava - vizija je kojom smo se vodili pri definisanju našeg programa još na samom početku. Tolerancija, odgovornost, jednakost, timski rad, transparentnost, stalno učenje i saradnja su vrijednosti koje afirmišemo u svakodnevnoj međusobnoj komunikaciji, ali isto

tako i u komunikaciji sa našim bliskim saradnicima. Zato je GA kancelarija kod drugih prepoznata po pozitivnoj atmosferi, međusobnoj podršci i timskom radu. Među zaposlenima su pripadnici svih etničkih, religijskih i ideoloških pripadnosti u Crnoj Gori. Svi mi, pak, baštinimo koncept građanske države kojim su obojene naše aktivnosti.

Osvrćući se na postignuto tokom prethodnih deset godina, ponosni smo na uspostavljena partnerstva i ostvarenu saradnju sa drugim organizacijama i udruženjima koja dijele naše vrijednosti i svojim radom doprinose i našoj viziji.

Zato nastavljamo sa istim entuzijazmom i istim tempom na putu misije Građanske alijanse i vrijednosti koje su sastavni dio ne samo našeg posla, već i načina života.

gdje smo sada

Godina koja je za Crnu Goru bila puna izazova, ali u kojoj je Građanska alijansa ukazivala na sistemske probleme, pozivala na dijalog I promovisala dugoročna i održiva rješenja.

Nastavljamo sa pretvaranjem izazova u prilike za poboljšanje stanja ljudskih prava u Crnoj Gori.

Građanska alijansa počinje sprovođenje projekata koja se bave pitanjem azila i migracija, i pritom pruža više hiljada pravnih savjeta tražiocima azila.

2016

2017

2018

2019

2020

2021

Restruktuiranje programa – spajanje dotadašnjih pet u nova tri: Program ljudskih prava i pravde, Škola političkih studija i Medijski program.

Sprovedeno više od 40 projekata, saradnja sa svim institucijama u državi, kritički osvrt na njihov rad ali i pružanje ruke partnerstva, učestvovanje u procesu donošenja zakona - što nas je vrlo brzo pozicioniralo kao pouzdanog partnera i nezaobilazan faktor u svim procesima koji su uključivali predstavnike civilnog društva.

Prilagođavanje i rješavanje izazova tokom COVID-19 krize.

Razvoj kroz programe

1 PROGRAM LJUDSKIH PRAVA I PRAVDE

Gradska alijansa je tokom prethodne decenije, u širem kontekstu inicirala i učestvovala u incijativama koje su ukazivale na kršenje ljudskih prava i sloboda i pozivale na izgradnju pravednijeg svijeta. Vjerujemo da je naš cjelokupan rad snažno doprinio da javnost prepozna važnost ovakve uloge. U okviru programa ljudskih prava i pravde, bavili smo se antidiskriminacijom i dostojanstvom lica koja su bila lišena slobode, pravima manjinskih naroda, osoba sa invaliditetom, suočavanjem sa prošlošću, politički motivisanim nasiljem, slobodom izražavanja, zaštitom ličnih podataka, vjerskim slobodama, statusom raseljenih lica i tražilaca azila, kao i ekonomskim i socijalnim pravima.

Značajan dio našeg rada predstavlja i suočavanje sa prošlošću, a naša organizacija u saradnji sa Inicijativom mladih za ljudska prava neumorno radi na zagovaranju ove ideje, bez obzira na nepostojanje političke volje sa državnog nivoa. Naprotiv, neumorni smo borci za procesuiranje svih zločina počinjenih tokom 90-ih na teritoriji Crne Gore, te se kroz različite aktivnosti trudimo da podignemo svijest ljudi o značaju poznavanja ratnih zločina, a što će u krajnjem doprinijeti pomirenju kako u Crnoj Gori, tako i u regionu. Istovremeno, Crna Gora biće država bez tereta prošlosti, što će joj omogućiti brži i lakši uspjeh u svakom smislu.

Suštinski rad ovog programa se zasniva na direktnoj komunikaciji sa građanima, koji smo i danas zadržali. Pružali smo podršku i besplatnu pravnu pomoć onima kojima je bila potrebna. U brojnim postupcima smo uspjeli pred domaćim sudovima, a dobijali smo i presude pred Evropskim sudom za ljudska prava kada su naši sudovi i institucije uporno kršili ljudska prava.

Suštinski rad ovog programa se zasnivao na direktnoj komunikaciji sa građanima, koji smo i danas zadržali. Pružali smo podršku i besplatnu pravnu pomoć onima kojima je bila potrebna. U brojnim postupcima smo uspjeli pred domaćim sudovima, a dobijali smo i presude pred Evropskim sudom za ljudska prava kada su naši sudovi i institucije uporno kršili ljudska prava.

Učestvovali smo u izradi zakona, podnosili inicijative Ustavnom суду kada bi predložene zakonske odredbe bile u suprotnosti sa Ustavom i usvojenim međunarodnim standardima i radili na njihovoj boljoj primjeni u praksi zajedno sa našim partnerima. Za puno poštovanje ljudskih prava smo se borili i putem izjava i saopštenja u medijima u kojima smo u poslednjih deset godina bili više hiljada puta. Uspostavili smo saradnju sa institucijama, organizacijama i pojedincima koji su bili na putu zajedničkog cilja izgradnje Crne Gore kao građanske države u kojoj se ljudska prava promovišu i štite. Takođe, izgradili smo mrežu partnera i van Crne Gore, učestvovali u pisanju alternativnih izvještaja brojnim tijelima, sarađivali

Barutana, Forum alumnista Škole političkih studija

sa međunarodnim institucijama i organizacijama. U brojnim relevantnim međunarodnim izvještajima nalaze se citati iz naših izvještaja i aktivnosti. Organizovali smo i podržavali obilježavanja najvažnijih datuma u oblasti ljudskih prava i tom prilikom okupljali sve važne subjekte u ovim oblastima i razvijali mrežu branitelja ljudskih prava.

● Zaštita manjinskih prava i prava ranjivih grupa

Kroz različite aktivnosti, akcije i događaje konstantno radimo na zaštiti prava manjinskih naroda, pripadnika romske i egipćanske populacije, OSI, LGBTIQ populacije, starih, žena, azilanata, migranata...

Promocija publikacije „Utemeljenost manjinskih naroda u Crnoj Gori“

Dodjela nagrada za najbolju istraživačku novinarsku priču koja promoviše jezik i kulturu Roma i Egipćana

Javna tribina "Aktivizmom do promjena: Socijalna inkluzija Roma kroz edukaciju, trening i zapošljavanje"

ma godišnji izvještaj

Europski sud za ljudska prava potvrdio diskriminaciju u slučaju Alković

Europski sud za ljudska prava objavio je presudu u slučaju "Alković protiv Crne Gore". Sud je potvrdio da su Ruzi Alković i njegova porodica bili diskriminirani i da im je bilo ugroženo pravo na privatni i porodični život.

U ovom predmetu, GA je u saradnji sa advokaticom Azrom Jasavić pružila besplatnu pravnu pomoć Rizu Alkoviću pred Sudom za ljudska prava. Sud je utvrdio da je došlo do kršenja člana 8 u vezi sa članom 14 Evropske konvencije o ljudskim pravima, tj. diskriminacije po osnovu vjerske i etničke pripadnosti i narušavanja privatnog i porodičnog života.

Presuda za slučaj Alković

Druženje sa migrantima i azilantima u Podgorici

Akcija dodjele pomoći najranjivijim grupama tokom COVID-a.
„Jednako važni“

- Tradicionalno obilježavamo Međunarodni dan ljudskih prava uz mnoštvo aktivnosti

---

Takođe smo organizovali i podržavali obilježavanja najvažnijih datuma u oblasti ljudskih prava. Godinama smo organizovali brojne aktivnosti povodom Međunarodnog dana ljudskih prava. Kao najznačajnija se ističe takmičenje "Potraga za ljudskim pravima", koja je srednjoškolce vodila na studijske posjete Beču i Berlinu.

*Humanitarna
košarkaška utakmica*

*Humanitarna fudbalska
utakmica*

*Takmičenje mladih
povodom „Dana ljudskih
prava“*

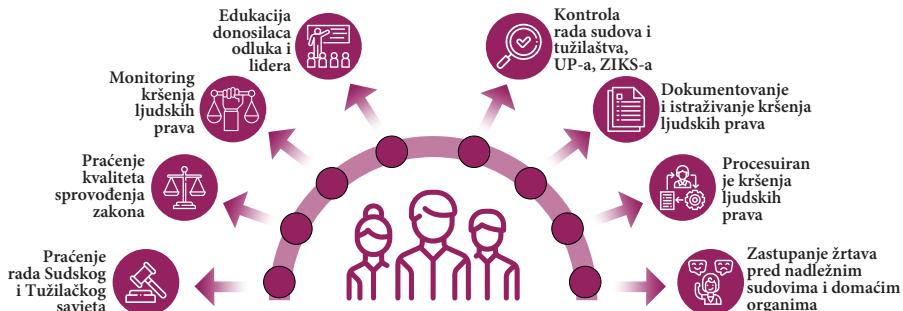
*Konferencija "Kako
zaštititi porodicu od
porodičnog nasilja"*

*Gostovanje u emisiji
„Argumenti“ na RTCG*

● Monitoring rada državnih institucija

Uz monitoring rada državnih institucija, Građanska alijansa priprema preporuke za unapređenje rada i institucija, a sve u cilju poboljšanja njihovih usluga za građane.

B | T | D The Balkan Trust for Democracy
A PROJECT OF THE GERMAN MARSHALL FUND

GRADJANSKA ALIJANSA
Civil Society Alliance

Nacionalna konferencija
"Izazovi za transparentno, efikasno i odgovorno pravosuđe"

07.12.2020. u 09:45h, hotel "Nilton", Podgorica

Uvodni panel

Panel I: Institucije u procesu pregovora

Panel II: Predstavljanje inicijativa o radu tri skupinska odbora i Sudskog i Tužilačkog savjeta

Panel III: Potpisivanje Memoranduma sa MUP-om i Upravom policije o saradnji u cilju unapređenja poštovanja ljudskih prava, posebno lica lišenih slobode, tražioca azila, migranata, azilanata, interna raseljenih, raseljenih lica i apatrida.

A photograph showing a panel discussion at the conference. Five people are seated around a long table, each wearing a face mask. They are in front of a blue banner with the conference logo and text. The room has flags in the background.

Nacionalna konferencija „Izazovi za transparentno, efikasno i odgovorno pravosuđe“

Potpisivanje Memoranduma sa MUP-om i
Upravom policije o saradnji u cilju unapređenja
poštovanja ljudskih prava, posebno lica lišenih
slobode, tražioca azila, migranata, azilanata,
interni raseljenih, raseljenih lica i apatrida.

Potpisivanje Memoranduma o saradnji
sa Sudskim Savjetom

Konferencija „Nekažnjivost sa aspektom prakse
Evropskog suda za ljudska prava“

- **Suočavanje sa prošlošću i borba protiv fašizma i antisemitizma**

Zajedno sa članicom Građanske alijanse, Inicijativom mladih za ljudskih prava, neprekidno radimo na suočavanju sa prošlošću i borbi protiv fašizma i antisemitizma. Godinama se sprovode projekti razmjene među mladima, kako u Crnoj Gori, tako i u regionu. Sa partnerskim organizacijama iz regiona sprovodimo programe čiji je cilj informisanje mladih ljudi o ratnim dešavanjima u Crnoj Gori i regionu.

Publikacija GA o antisfašizmu

Polaganje cvijeća na spomeniku civilnim žrtvama ratova na prostorima bivše Jugoslavije 1991 – 2001.

- **Nagrada „Vaclav Havel“**

Kao rezultatog takvog dugogodišnjeg rada, 2019. godine, Inicijativa mladih za ljudska prava dobila je prestižnu nagradu za ljudska prava “Vaclav Havel” koju od 2009. godine dodeljuje Parlamentarna skupština Savjeta Evrope u Strazburu. Ova nagrada se dodjeljuje za izuzetna djela civilnog društva u zaštiti ljudskih prava.

Dodjela nagrade „Vaclav Havel“ u Strazburu

Nagrada „Vaclav Havel“

● Informaciono-dokumentacioni centar

Jedna od glavnih ideja Građanske alijanse i njenih članica jeste i osnivanje Informaciono-dokumentacionog centra (IDC) u kojem se sakupljaju i arhiviraju svi dostupni materijali vezani za ratne zločine počinjene u Crnoj Gori tokom 90-ih. Tu ideju smo realizovali 2019. i otvorili Centar koji je jedini svoje vrste u Crnoj Gori i na koji smo posebno ponosni.

Svečano otvaranje Informaciono-dokumentacionog centra

Regionalna konferencija „Pomirenje i suočavanje sa prošlošću na Zapadnom Balkanu“

Polaganje cvijeća na spomen kući žrtvama stradalim u Kaluderskom laziju

Knjiga sjećanja „Ratni zločini tokom '90-ih u Crnoj Gori“

2 MEDIJSKI PROGRAM – OSLONAC GRAĐANIMA, PODRŠKA MEDIJIMA

Od svog osnivanja, Građanska alijansa je započela razvoj kvalitetnog medijskog programa, preko kojeg se profilisala kao NVO koja je otvorena za saradnju sa medijima. Kontinuirano smo osluškivali potrebe građana, a zatim preko medijskih programa koristili kanale kako bismo uticali na javne politike. Medijske slobode, novinarska etika i profesionalizam su jedna od oblasti koju kontinuirano pratimo i trudimo se da korektivno djelujemo.

*Autor emisije „Robin Hud“ –
Darko Ivanović*

Radili smo društveni magazin "Robin Hud", nedjeljne periodike, koji se u osnovi oslanjao na postulate "građanskog" novinarstva, a koji je trajao sve do 2016. godine. "Robin Hud" je istraživao teme vezane direktno za probleme građana, u cilju rješavanja istih, i tako se postavio direktno u službu građana i uopšte čitavog civilnog društva. Problemi su se obrađivali u formi priloga koji se prezentuju javnosti, a potom se na odgovornost u studio zove funkcijonjer državne ili lokalne uprave koja treba da riješi problem. Ovaj magazin je naišao na sjajnu reakciju javnosti upravo iz razloga što je s jedne strane pružao konkretni i konstruktivan doprinos kreiranju efikasnijih državnih službi, ali takođe i omogućavao jedinstveni uvid u suštinu životnih problema građana, načina funkcionisanja državnih organa i zakonskih mehanizama koji nam stoje na raspolaganju.

*Polaganje cvijeća na mjesto ubistva
Duška Jovanovića, urednika Dan-a*

Takođe i putem drugih mehanizama pružali smo pomoć svim građanima koji nijesu uspijevali da na pravi način dođu do institucija nadležnih za njihove probleme ili da brže dođu do informacija iz domena rada državnih organa. Građani su nam se obraćali putem našeg veb sajta www.gamn.org, ali i putem naših društvenih mreža Facebook, Instagram i Twitter putem kojih smo na brz i efikasan način dostavljali tražene odgovore, savjete i informacije. Putem ovih kanala takođe upoznajemo javnost sa rezultatima naših aktivnosti, a takođe utičemo i na pospešivanje transparentnosti državnih i lokalnih organa vlasti, agencija, inspekcijskog, medicinskog, sudskog i ostalih sektora.

Građanska alijansa je zahvaljujući medijskoj eksponiranosti i profesionalizmu naših članova tima, a posebno direktorima i koordinatorima programa, sazrela u jednu izuzetno medijski atraktivnu organizaciju, pa je tako bitan sudsionik i često preovlađujući faktor u oblikovanju javnog mnjenja. Neizostavan smo faktor u komentarisanju svih društvenih kretanja, događaja i promjena i čini se da je ta uloga opravdala našu trenutnu poziciju na NVO i medijskom nebu, pa je GA nezaobilazan faktor, aktivni učesnik i sve češće kreator društvenih promjena.

Konferencija „Principi medijske etike
u medijima i javnosti“

Kroz svoj desetogodišnji rad stekli smo značajno iskustvo u oblasti medijskog programa, te tako kreirali čvrste osnove za dalji napredak u ovoj oblasti. Građanska alijansa će ostati posvećena svom cilju da kroz svoje djelovanje utičemo na kreiranje javnog mnjenja i društvenih tokova, kroz posvećenu saradnju sa građanima. Unapređenje slobode medija, etičkog i profesionalnog novinarstva, smanjenje govora mržnje i sprečavanje širenja lažnih vijesti će ostati prioritetne oblasti naših aktivnosti. Tako planiramo ostati kod građana i ključnih evropskih tijela prepoznati kao medijski program koji je čini važnu ulogu u procesu demokratizacije i razvoja crnogorskog društva.

Regionalna konferencija „Sloboda
medija i bezbjednost novinara
na Zapadnom Balkanu“

3 | ŠKOLA POLITIČKIH STUDIJA

U proteklih deset godina kroz Školu političkih studija prošlo je oko 250 učesnika – poslanika, predstavnika političkih partija, međunarodnih organizacija i državnih institucija, novinara, predstavnika civilnog sektora.

Škola političkih studija se u protekloj deceniji pozicionirala kao jedna od ključnih platformi neformalnog političkog obrazovanja u Crnoj Gori. Kroz saradnju sa mrežom sličnih škola koje Savjet Evrope podržava širom kontinenta – uspješno smo odgovorili na potrebe političkih i društvenih aktera da o najbitnijim aspektima tranzisionih reformi uče i razgovaraju sa istaknutim domaćim i međunarodnim profesionalcima.

Seminar ŠPS

Druga izuzetno bitna prednost naše Škole je u tome što ona predstavlja stalni okvir za dijalog različitih društvenih i političkih grupa i njihovih predstavnika oko najbitnijih reformskih pitanja. To je postalo dodatno važno tokom protekle decenije obilježene rastućim političkim podjelama i bojkotom institucija.

Ono što nas čini ponosnim su naši alumnisti, koji su iskoristili stečeno znanje i kontakte da nastave svoje uspješne karijere na čelu ključnih državnih institucija od Vlade do Skupštine, političkih partija, nevladinih organizacija, medija, ali i sindikata i vjerskih zajednica. Svi oni pripadaju jednom širokom krugu saradnika, unutar kojeg Građanska alijansa promoviše svoje programske vrijednosti iz domena ljudskih prava i demokratije, te stimuliše dijalog i saradnju na zajedničkom cilju ka Evropskoj uniji.

U tematskom smilu, tokom ovih deset godina vodili smo dijaloge o vladavini prava, poštovanju ljudskih prava, o odgovornim institucijama, borbi protiv korupcije, pregovaračkim poglavlјima 23 i 24, izazovima na putu ka Evropskoj uniji, manjinama i etničkoj distanci, preprekama i slabostima tužilačkih organizacija, izazovima u radu pravosudnih institucija, etičkom izvještavanju medija o socijalno ugroženim grupama. Bavili smo se i kulturom, običajima i pravima manjina u CG.

Studijska posjeta Norveškoj

Studijska posjeta Strazburu

Forum alumnista ŠPS

Studijska posjeta Dubrovniku

Posebna komponenta naših programa bili su redovne studijske posjete Norveškoj, u sklopu kojih su polaznici imali prilike da se upoznaju sa državotvornim iskustvima skandinavske demokratije, od predstavnika političkih partija i državnih institucija do medija, sindikata i civilnog sektora. Ove posjete bile su omogućene kroz partnerstvo sa norveškom vladom i poznatom Nansen akademijom iz Lilehamera.

Takođe, međunarodna komponenta Škole je obuhvatala i redovne godišnje posjete Savjetu Evrope u Strazburu i pohađanje godišnjih Svjetskih Foruma Demokratije, na kojima su mogli da upoznaju polaznike drugih škola iz istočne Evrope, kao i renomirane predavače iz brojnih oblasti unutar tematskog okvira demokratizacije.

• Volonterizam i društveno odgovorne aktivnosti

Akcija dobrovoljnog davanja krvi

Volonteri Građanske alijanse se uvijek rado odazivaju i učestvuju na humanitarnim akcijama, ali i aktivnostima koje su povoljne za funkcioniranje našeg društva.

Akcija čišćenja Podgorice

Organizacija iftara u Pljevljima

Jubilej od 10 godina, Građanska alijansa je odlučila da obilježi upravo na način što je učestvovala u brojnim humanitarnim aktivnostima.

Zajedno sa sjajnim studentima Muzičke akademije, posjetili smo Omladinski klub u okviru Resurnog centra, a koji pohadaju mladi sa invaliditetom. U sklopu posjete studenti Muzičke akademije održali su koncert koji je prošao u odličnoj atmosferi i raspoloženju svih prisutnih. Bilo nam je zadovoljstvo družiti se sa mladima u Resurnom centru, koji su zajedno sa nama uživali u dvosatnom koncertu.

Posjetili smo dječji dom "Mladost" u Bijeloj gdje smo održali dekupaž radionicu za djecu nižih razreda osnovne škole. Pored radionice, studenti Muzičke akademije su održali koncert za ove učenike, koji su uživali u njihovom izvođenju.

Naši volonteri učestvovali su u dvije akcije, gdje su nam se pridružila i djeca naših zaposlenih:

- Humanitarna trka "Trčimo za drugare koji ne mogu"
- Velika akcija sadnje na Gorici

Uz zadovoljstvo da učestvujemo u aktivnostima koje imaju humanitarni karakter, naši volonteri su sa uživanjem i uz zabavu bili dio ovih događaja. Naročito su se zabavili i najmlađi koji su zajedno sa mnogim podgoričkim mališanima učestvovali u trci, ali i sadili sadnice na Gorici, te se učili značaju očuvanja životne sredine.

U sklopu akcije borbe protiv raka dojke koji se obilježava u mjesecu oktobru, za naše koleginice obezbijedili smo besplatne pregledе, a u cilju prevencije ove opake bolesti.

Konačno, donirali smo sredstva Konjičkom klubu "Budućnost", koja će se upotrijebiti kako bi se podržala djeca sa poteškoćama u razvoju, a koja pohađaju ovaj klub.

● Budući izazovi

Imajući u vidu nedovoljnu brzinu kojom se crnogorsko društvo približavalo Evropskoj uniji, kao okviru poštovanja principa ljudskih prava i vladavine zakona, možemo istaći da će ovo biti jedan od glavnih izazova u našem daljem radu. Dok u ovom trenutku imamo sva otvorena poglavlja, zatvaranje 23. i 24. nije ni na vidiku. Implementacija zakona i realizacija strategija ostaje primarni zadatak crnogorskog društva u procesu pristupanja Evropskoj uniji.

*Konferencija „Izazovi Crne Gore u
pregovaračkim poglavljima 23 i 24“*

Kada smo 2011. godine otpočeli rad Građanske alijanse, bilo je za očekivati da će većina izazova do 2021. godine biti riješena; međutim, nismo bili u pravu. Ove teme se itekako pokreću i o njima se raspravlja i danas, deset godina kasnije. Među njima se naročito ističu suočavanje sa prošlošću, korupcija, etnička distanca i mnoge druge.

Pred nama su godine integracija i privođenja višedecenijske tranzicije, čije brže i kvalitetnije okončanje će biti naš cilj.

Iako zadovoljni učinjenim, pred nama i našim društvom ostaju brojni izazovi. Tim Građanske alijanse će nastaviti da radi na započetoj trasi izgradnje Crne Gore kao sigurnog doma svih njenih građana, uz puno razumijevanje i poštovanje naših razlika, gdje će institucije štiti ljudska prava.

● Članstva u radnim tijelima

Misija Građanske alijanse se ogleda u kvalitetnom i efikasnom doprinosu i uspostavljanju građanskog i demokratskog društva, kroz jačanje kapaciteta i podršku građanskim inicijativama, zaštitu i promociju ljudskih prava i kontrolu rada državnih institucija.

Naše kolege, članovi savjeta, radnih grupa i komisija, davali su i kroz institucije sistema svoj puni doprinos našoj misiji i ponosni smo što su njihovi principijelni stavovi pravi pokazatelji kako treba zastupati javni interes.

Kroz članstva u brojnim tijelima, radnim grupama i Savjetima smo u prethodnom periodu dali pečat kako kroz kontrolnu tako i kroz brojne inicijative u kojima smo se pojavili kao inicijatori.

Doskorašnji kolega **Boris Raonić** je bio član Nacionalnog savjeta za evropske integracije, rukovodećih organa nekoliko NVO-a, Skupštinskog odbora za izmjenu izbornog zakonodavstva, Etičkog odbora Uprave policije i više radnih grupa za izradu zakonskih rješenja, te Savjeta Agencije za elektronske medije. Član je više IVLP mreže, Transformation thinkers, EGAMa, PtoP i brojnih sličnih mreža. Direktor je Škole političkih studija.

Kroz članstvo u Savjet RTCG-a kolega **Milan Radović** je imao brojne inicijative koje su se ticale informativnog programa, promocije i zaštite ljudskih prava, a istima se bavio i članstvom u NPM-u, odnosno radnog tijela koje formira Zaštitnik ljudskih prava za prevenciju torture. Takođe je bio član više radnih grupa za izradu legislative iz oblasti ljudskih prava. Naročito bi izdvojili radne grupe za izradu Zakona o zastitniku ljudskih prava i sloboda i Zakona o javnim okupljanjima.

Poziciju članice Savjeta RTCG sada obavlja koleginica **Amina Murić**, koja će se takođe truditi da da svoj maksimalan doprinos unapređenju slobode medija, ali i profesionalizaciji Javnog servisa, uz poštovanje ljudskih i manjinskih prava.

Koleginica **Edina Hasanaga Čobaj** je bila članica Savjeta za zaštitu pacijenata u Specijalnoj psihijatrijskoj ustanovi u Dobroti, tijelo koje je primalo pritužbe pacijenata na rad medicinskog osoblja. Takođe je članica Savjeta za transparentnost Ministarstva unutrašnjih poslova.

Kolega Zoran Vujičić je član Državne izborne komisije od 2018. Svojim radom je povećao transparentnost rada ove institucije. Takođe je u prethodnom mandatu bio član Etičkog odbora MUP-a. Uticao je da se u Kodeks uvede član koji propisuje da policijski službenici i na društvenim mrežama moraju u svojim objavama da se pridržavaju kodeksa. Upravo nakon uvođenja ovog člana, kod nekoliko službenika je utvrđeno kršenje kodeksa. Bio je član Radne grupe za izradu Nacrta zakona o izmjenama i dopunama zakona o izvršenju uslovne kazne i kazne zajednice.

Koleginica Aleksandra Vukčević je bila članica radne grupe za pregovaračko poglavlja 24, i Savjeta za Vladavinu prava.

Koleginica Ivana Đođić je članica Etičkog odbora Ministarstva unutrašnjih poslova.

Koleginica Andjela Đuković je članica Radne grupe za poglavlje 23.

Koleginica Aleksandra Srbljanović članica je Radne grupe za praćenje migrantske krize u Pljevljima.

Kolega Pavle Čupić je član Radne grupe za poglavlje 24.

Kolega Dino Hodžić je član Međuresornog operativnog tima za pružanje pomoći u ostvarivanju prava crnogorskih državljana prilikom povratka u Crnu Goru.

Svojim učešćem u gore pobrojanim tijelima, naše kolege su pokazali kako se može neostrašćeno unaprijediti stanje u oblasti ljudskih prava ali i principijelno djelovati.

Rekli su o nama...

O Programu ljudskih prava:

“

Rad ove organizacije u svim njenim aspektima, a posebno u dijelu zaštite ljudskih prava i sloboda, prepoznat je od strane šire javnosti koja je smatra kao jednu od vodećih organizacija civilnog sektora Crne Gore

Institucija Zaštitnika ljudskih prava i sloboda Crne Gore, Šućko Baković, 2018.

”

Građansku alijansu odlikuje kontinuitet u radu što je za pohvalu, jer samo upornim radom stiže se do željenog cilja. Sva reagovanja koja su bila, bilo na sjednici Odbora za ljudska prava ili u javnosti, imala su nekoliko značajnih odlika i to objektivnost, dozu umjerenosti u izjavama bez upotrebe riječi koje su neprimjerene kao i način na koji treba detektovane probleme rješiti. Naravno, onog ko je za kritiku, uvijek kritikujete ali isto tako onog za pohvalu uvijek pohvalite. Volio bih da nastavite takvim načinom rada jer sam siguran da je to dobro i za NVO sektor ali i za državu Crnu Goru.

Halil Duković,

poslanik i predsjednik skupštinskog Odbora za ljudska i manjinska prava i slobode, 2016

Imali smo dragocjenu, kompetentnu pomoć i podršku od Građanske alijanse, koja agilno i blagovremeno promoviše ideje, ukazuje na probleme i nudi rješenja za uklanjanje nedostatnosti bitnih za razvoj društva. Posebno cijenimo kontinuirano zalaganje GA, da se u CG intenzivira suočavanje s prošlošću i ekonomski osnaže opštine u kojima dominantno žive manjinski narodi i nacionalne zajednice, uz poseban fokus na sjever države. Brojne aktivnosti tokom 2016. godine i doprinos javnoj diskusiji služe za primjer mnogim NVO-ima.

Husein Ceno Tuzović, predsjednik Savjeta Foruma Bošnjaka Crne Gore, 2016.

O Medijskom programu:

"Tokom prethodne godine, tim Građanske alijanse je svojom posvećenošću i predanim radom pomogao organizacijama koje imaju manje iskustva od njih, kao što je Sindikat medija Crne Gore. Zahvaljujući toj posvećenosti i strpljenju uspjeli smo da dobro organizujemo posao i u okviru svojih organizacija poboljšamo pristup i komunikaciju sa članstvom."

Marijana Camović, predsjednica Sindikata medija, 2016.

Udruženje Roditelji i Građanska alijansa formalno su počele da sarađuju prošle godine kroz projekat "Marginalizovani od strane sistema: Ne više". Osim zajedničkog rada i razmjene iskustava ova saradnja je udruženju Roditelji bila od posebnoj značaja jer smo imali priliku da se upoznamo sa metodama rada koji je karakterističan za veće organizacije sa dugogodišnjim iskustvom, što nam je kao mladoj organizaciji bilo više nego korisno. Zahvaljujući saradnji naučili smo i počeli da primjenjujemo načine i principe u radu koji će nam ubuduće pomoći da budemo efikasniji i sistematičniji. Posebno važnim smatramo to što smo sa Građanskom alijansom i partnerskim organizacijama radili na konkretnim problemima građana i njihovom rješavanju, a što je naš osnovni cilj.

Kristina Mihailović, predsjednica Udruženja Roditelji, 2016.

O Programu vladavine prava:

Imajući u vidu značajnu ulogu nevladinog sektora u razvoju crnogorskog društva, Ministarstvo pravde je potpisalo sporazum o saradnji sa NVO Građanska alijansa. U saradnji sa istom, Ministarstvo sprovodi dio projektnih aktivnosti u vezi sa reformom sistema izvršenja krivičnih sankcija. Dosadašnja saradnja je bila veoma dobra i ista će se u narednom periodu unaprijediti na obostrani interes i zadovoljstvo.

Ministarstvo pravde, 2016.

Plodna saradnja se ogledala u pogledu jačanja prava pacijenata i uopšte njihovih ljudskih prava i sloboda, kao i u poboljšanju uslova za liječenje i njihovu rehabilitaciju, posebno kroz unapređenje i razvoj psihosocijalne službe, sa akcentom na radno okupacionu terapiju. Na svim vašim značajnim konferencijama, okruglim stolovima i drugim stručnim skupovima iz oblasti unapređenja prava pacijenta, posebno pacijenata sa izrečenim mjerama bezbjednosti i/ili kaznama zatvora, sa punim uvažavanjem, dali ste mogućnosti za naše učeće i doprinos u izradi strategija, izvještaja i analiza koje ste brižljivo pripremali. Takođe ste pokazali zainteresovanost da kroz određenje projektne aktivnosti i materijalno pomognete ovu ustanovu.

Dragan Čabarkapa, direktor Specijalne bolnice za psihijatriju iz Kotora, 2018.

Kako je kraj godine obično vrijeme za sumiranje rezultata i postignuća, želim da vas informišem da je Ustavni sud Crne Gore izuzetno zadovoljan saradnjom sa Građanskom alijansom koja je ostvarena u godini koja je za nama. Nadam se da ćemo i u tekućoj godini nastaviti uspješnu saradnju i da ćemo je zajedničkim aktivnostima dodatno osnažiti.

Desanka Lopičić, sutkinja i bivša predsjednica Ustavnog suda, 2018.

O programu Škola političkih studija:

ŠDR je jedan od najvažnijih projekata u Crnoj Gori jer omogućava ljudima da se upoznaju i oslobole predrasuda koje imaju jedni o drugima jer se znaju samo „preko televizije ili novina“. ŠDR omogućava novinarima i političarima da se, na primjer, smrznu zajedno na Javorini, da se u ponoć sunčaju uz kafu u Oslu ili Lilehameru. ŠDR povezuje medije i javne djelatnike I omogućava širenje dijapazona medijskog sadržaja. Zahvaljujući ŠDR-u, ljudi sa kurtoaznog "Vi" dolaze na milo "ti".

Milica Minić, urednica portala "CDM", 2016.

Učešće u Školi demokratskog rukovođenja mi je značilo na više načina. Pomoglo je u uvezivanju sa drugim donosiocima odluka, kreatorima javnih politika, kao i budućim kadrom na tim pozicijama u društvu, što je dobar korak ka zajedničkom radu za dobrobit društva. Posebno bih istakao studijsku posjetu Norveškoj koja je bila izuzetno korisna u kontekstu pružanja prilike da se izbliza vidi način na koji efikasno funkcionišu institucije jedne razvijene i funkcionalne države.

Srdan Kosović, urednik portala "Vijesti", 2016.